

Tárgytematika

felróhatóság alapelemei; hasonlóságok és különbségek más jogágakkal; nemzetközi jog

N_DO07

Tárgyfelelős neve: dr. Nyitrai Péter

Félév: 2011/12/1

OKTATÁS CÉLJA

A tantárgy bemutatja a büntetőjog felelősségi rendszerének, a bűnösség fogalmának történelmi alakulását Magyarországon és összehasonlító jogi megközelítésben is. Különös figyelmet fordít az *ignorantia juris* kérdésére és a tévedés valamint társadalomra veszélyesség, materiális jogellenesség problematikájára. Vizsgálja a felelősség objektivizációjának kérdéskörét az Európai Unió jogának, a nemzetközi jognak fényében. Végül összeveti a büntetőjogi felelősségi rendszert a polgári jog és a munkajog felróhatósági követelményeivel.

TANTÁRGY TARTALMA

1. A bűnösség fogalma a büntetőjogban általában alapelemek és viszonyuk egymáshoz
2. A társadalomra veszélyesség, alaki és anyagi jogellenesség tudata, mint a felróhatóság követelménye
3. A tényszándék, az *ignorantia juris neminem excusat* maxima a büntetőjogban különös tekintettel a tévedésre.
4. A büntetőjogi norma címzettjei és a norma alkotmányos értelmezése mint a felróhatóság eleme.
5. Az elvárt gondosság a büntetőjogban és a szubjektív képesség mint felróhatóságot kizáró körülmény?
6. A jogi személy büntetőjogi felelősségének kialakulása nemzetközi összehasonlításban.
7. A jogi személy büntetőjogi felelősségének problematikája a hatályos jog alkalmazása során.
8. A bűnösség objektivizációja az Európai Unió büntetőjogában.
9. A bűnösség objektivizációja a nemzetközi büntetőjogban.
10. Objektív felróhatósági elemek a tradicionális büntetőjogban és más jogágakban.
11. Ideológiai gyökerek és alkotmányos, emberi jogi aggályok az objektivizációval összefüggésben.
12. Összefoglalás, konzultáció

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Beszámoló (3 fokozatú)

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Finkey F.: *A jogtalanság mint a büntetendő cselekmény ismérve* (Budapest., MTA, 1909)
2. Békés I.: *A gondatlanság a büntetőjogban* (Budapest, KJK Kiadó, 1974)
3. Kis N.A *bűnösségi elv hanyatlása a büntetőjogban*(Budapest, Unió Kiadó, 2005)
4. Gellér B.: *A büntetőjogi bűnösség objektivizálódása mint a nemzetközi kihívásokra adott válasz* in: Nemzetközi büntetőjog Magyarországon - adalékok egy vitához (egy-egy jellemzők leírása és diagnózis kísérlet) (Bp., Tullius, 2007).

5. Gellér B.: *The Identity of the Interpreter of Criminal Norms*, Annales Univ. Sci. Bud. de Rolando Eötvös, Sectio Iuridica (2005) Vol. 46, 281 - 312.
6. Sántha F.: *A jogi személy büntetőjogi felelősségéről.* (Budapest, KJK-Kerszöv, 2002)
7. Kis N. - Gellér B.: *A nemzetközi bűncselekmények hazai kodifikációja de lege ferenda*, 363 - 392. In: Wiener Ünnepi Kötet (Ligeti K. (szerk.), Bp., KJK., 2005).
8. Gellér B.: *The Substantive Value of Value-Judgements in the Process of Interpreting Criminal Norms*, 119 - 150. in: Békés Imre ünnepi kötet (Gellér B. (szerk.), Budapest, OSIRIS, 2000).
9. Szalma J. *Alanyi és tárgyi felelősség. A vétkesség és felróhatóság kérdéskörének lehetséges szempontjairól, különös tekintettel a magyar Ptk. vonatkozó rendelkezéseire és ezek rekodifikációjára* Facultas Politico-iuridicae (2001-2002) 38-39: 21.
10. Wiener A. I.: *A gazdasági vezetőknek a beosztottak bűncselekményéhez kapcsolódó büntetőjogi felelőssége.* Magyar Jog 12/2003:705-710.

Ajánlott irodalom:

1. Gellér B.: *Legalitás a vádpadon* (Bp., Tullius Kiadó, 2007).
2. Gellér B.: *Az orvos felelősségbiztosítás a magyar jogban*, 8. fejezet, 302-320., In: Orvosi felelősség (szerk.: Sótónyi Péter, Bp., Semmelweis Kiadó, 2006.).
3. Kis N.: *Gondolatok a bűnösségi elv hanyatlásáról* In: Györgyi Kálmán ünnepi kötet, 321-347. (Gellér B. (szerk.), Budapest: KJK Kerszöv Kiadó, 2004).
4. Gellér B.: *A jogi személy büntetőjogi felelőssége* (Kézirat, tanulmány az IM felkérésére, törvény-előkészítéshez használt anyag, 2001) 75 oldal.